

Piktogramizace na druhou

**aneb jak jsme přeznačovali
v turnovské knihovně**

Mgr. Hanuš Karpíšek

KNIHOVNICKÝ barcamp

10. 4. 2013 – Praha

Turnov

- středověké město na řece Jizeře
- zpracování drahých kamenů (český granát), šperkařství, dnes průmyslové město
- „Srdce Českého ráje“; krásná příroda; v okolí pískovcová skalní města, hrady, zámky; turistické centrum
- město Turnov má cca 14.500 obyvatel
- spádová oblast pro cca 30.000 obyvatel

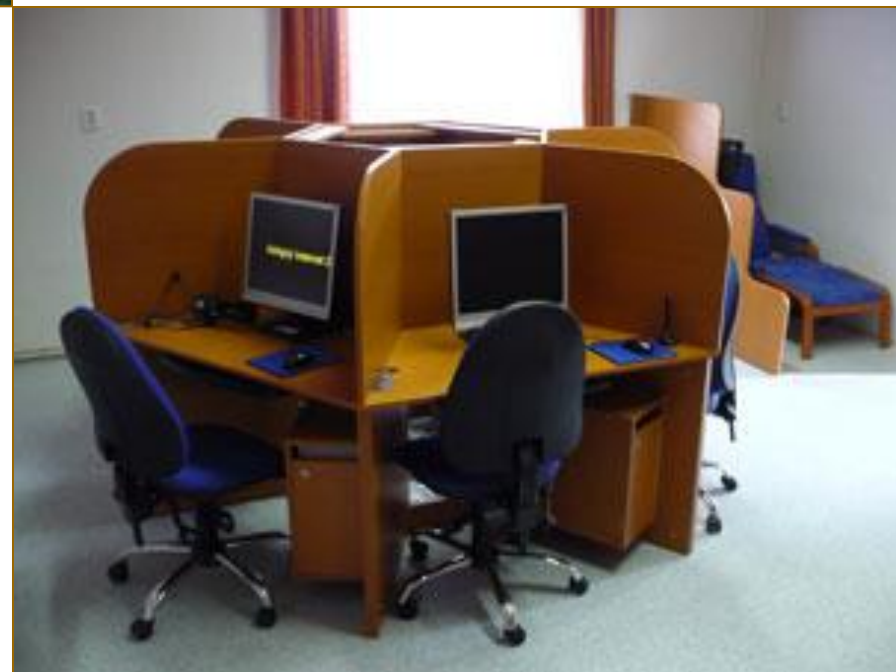

Městská knihovna Antonína Marka Turnov

- založena roku 1820 národním obrozencem A. Markem
- dnes knihovna se všeobecným fondem (60.000 svazků včetně multimediálních nosičů a zvukových knih)
- zaměstnanci (6,5 úvazku)
- 3 oddělení na hlavní budově a 5 poboček po Turnově
- 2.000 registrovaných čtenářů
- rozpočet v posledních 5 letech cca 3.000.000,- Kč

Pobočka Malý Rohozec

Pobočka Dolánky

Pobočka Daliměřice

Hlavní budova

Pobočka Turnov II

Pobočka Výšinka

Pobočka Mašov

Piktogramy, trojpísmena, mapky piktogramizace

- *Úvodem něco pro milovníky definic:*
- **Piktogram** – grafický znak zobrazující pojem nebo sdělení obrazově – v našem případě žánrové a tematické piktogramy umisťované na knihovní dokumenty
- **Troj písmena** – označení knih, kterému dominuje skupina tří písmen umisťované na knihovní dokumenty
- **Mapky** – malé situační plány – v našem případě zobrazují schematicky interiéry jednotlivých pracovišť knihovny s umístěním vybrané knihovní jednotky
- **Piktogramizace** – proces značení piktogramy – v našem případě kombinovaný s označováním barevnými trojpísmeny, mapkami a propojením do knihovního systému

Piktogramy – náš vzor

- „No tak vidíš Máňo, zas tak hrozně na tom u nás nejsme.“
(pravila jedna knihovnice druhé při návštěvě kolegů z jižní Moravy u nás při prohlídce značení knih ve volném výběru)
- **Sebereflexe, audiovizuální průzkumy i anketa mezi čtenáři:** dospěli jsme k předem známému prozření, že máme knihy značené a bohužel i řazené nedostatečně až chaoticky a že by to po 30 letech chtělo změnu
- Kudy tudy na lepší značení?
- Inspirace na snímcích jedné holandské knihovny
- Průzkum přes knihovnickou konferenci a v českých knihovnách – výsledkem publikovaná **srovnávací tabulka**
- Děkujeme knihovnám v Bílovci, České Lípě, Karviné, Litvínově, Praze a Skutči za poskytnuté piktogramy.

Přehled - různé knihovny [režim kompatibility] - Microsoft Word

Nástroje tabulky

Soubor Domů Vlození Rozložení stránky Reference Korespondence Revize Zobrazení Návrh Rozložení

	MěK Česká Lípa (dospělé / děti)	RK Karviná	MěK Litvínov	MěK Praha	MěK Stvořet (dospělé / děti)	MěK Blávec	MěK Turnov
Sci-fi čemá maska s očima	Sci-fi létající talíř	-	Sci-fi létající talíř	Sci-fi (sci-fi literatura)	Sci-fi, fantasy létající talíř	Sci-fi, fantasy létající talíř	Sci-fi létající talíř
Fantasy drak	Fantasy drak	-	-	Fantasy mág	-	Fantasy, sci-fi maska s očima a tykadly	Fantasy drak
Horory pavučina	Horory lebka	-	Horory ústa upíra	Horor lebka s hnáty	Horor sekáček	Horor sekáček	Horor duch
Thriller blesk	-	Thriller zaměřovací kříž	-	-	Thriller blesk	-	Thriller pavučina
Katastrofické tornádo s mrakem	-	-	-	-	-	-	-
Detektivky policejní čepice a poula	Detektivní lupá a fajka	? lupá	Detektivní romány lupá	Detektivky (detektivní, kriminální) l. ruka s pistolí	Detektivka, krimi daktyloskopický otisk	Detektivky daktyloskopický otisk	Detektivky lupá
Špionážní lupá	-	-	Špionážní romány silueta agenta	-	Špionážní román stylizované oko	-	-
Tajemno, duchovno Zidovská hvězda, kniha a tóra	-	Tajemno oko	-	-	-	-	Čarodějnické příběhy silueta čarodějnice na koštěti
Antika akropolis	-	-	-	-	-	-	Antika akropolis
-	Pověsti erb	-	-	Báje, mýty, legendy Pegas	? Pověsti, báje erb	Pověsti, báje erb	Báje, mýty, pověsti slunce
Historické erb	Historické pergamen s pečeti	Historické akropolis	Historické romány lilie	Historická literatura erb	? Historický román věž s cimbuřím	Příběhy z minulosti věž s cimbuřím	Historické romány erb
Česká historie korunka	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	Historický milostný román věž s cimbuřím nad ní srdce	-	-
Zamilované srdce	Zamilované srdce probodnuté šípem	Milostné srdce	Milostné romány srdce s amorem uvnitř	Literatura pro ženy milenci	? Knihy o lásce srdce	Divcí lásky srdce	Milostné srdce
Erotika hvězda s obličejem	-	Erotické hvězdička (dříve v TV)	-	-	Erotika dvě srdce	-	-
Román pro ženy ženská postava	O dívkách ženská postava	-	-	Čtení pro holky (divčí literatura) dívka s knihou	-	Hořící příběhy divčí postava	Romány a literatura pro ženy srdce
-	O oklapiích Postava kluka s jojem	-	-	-	-	-	-

Stránka: 1 z 3 Slova: 1 318 Čeština 76 %

Piktogramy v českých knihovnách konspirace až inspirace

- *No to jsme zase objevili Ameriku*
- **Značena především** beletrie dle žánru
- **Napříč** knihovnami **nepanuje shoda nad motivy piktogramů** – škoda: zase jsme u nás volnou lidovou tvořivostí prošvihli šanci na nějaké jednotné značení, anebo skvělé: to je ten pravý prostor pro osobité vyjádření individuálního stylu té či oné knihovny? Barevně / černobíle?
- Celkový **počet piktogramů i označovaných skupin se** knihovna od knihovny **různí** – kde je to málo, kde už moc?
- Zadáme umělci, grafikovi, odborníkovi, profíkovi, lidově zatvoříme, zagooglíme, přizveme čtenáře?
- Jak velké, materiál, upevnění na knihovní dokumenty?

Naše piktogramy

- *Kdo nic nedělá, nic nezkazí*
- **Výběr piktogramů** – konsensus všech pracovníků knihovny – pěkné hravé téma na poradu – každý přispěl trochou do mlýna, nikdo nakonec nereptal nad výsledkem
- **Jednotná velikost na papírových samolepkách** (perforované standardní štítky), **černobílý tisk** (menší náklady, vždy dostupné ČB tiskárny)
- **Motivy** zejména googlíme, občas lidově tvoříme, autorskoprávní spory snad nehrozí
- **Experimentujeme** – nejen piktogramy žánrové pro beletrii, ale i tematické pro naučnou literaturu, pro cizojazyčné knihy a speciální (brýle pro velký text, díly)

Piktogramy – beletrie – žánr (27)

	<u>Antika, starověk</u>		<u>Historické romány</u>		<u>Příběhy o dětech</u>
	<u>Báje, pověsti, mýty, legendy</u>		<u>Horory, duchové</u>		<u>Regionální literatura</u>
	<u>Cestopisy</u>		<u>Humor</u>		<u>Rozhovory</u>
	<u>Čarodějnictví, kouzla, magie</u>		<u>Komiksy</u>		<u>Sci-fi</u>
	<u>Detektivky</u>		<u>Lékařské romány</u>		<u>Thrillery</u>
	<u>Divadelní hry</u>		<u>Poezie</u>		<u>Válka, koncentrační tábory</u>
	<u>Dobrodružná literatura</u>		<u>Pohádky, bajky</u>		<u>Vesnické romány</u>
	<u>Fantasy</u>		<u>Povídky, fejetony, blogy</u>		<u>Zvířecí příběhy</u>
	<u>Gamebook (hrací kniha)</u>		<u>Pro ženy a dívky</u>		<u>Životopisy, vzpomínky</u>

 Knihy opatřené piktogramem brýlí ve žlutém poli jsou tištěny velkým písmem (vhodné pro začínající čtenáře a slabozraké).

Piktogramy – naučná lit. – obor (36)

Archeologie

Architektura

Astronomie

Botanika

Dějiny

Divadlo, film

Doprava, pošta

Encyklopedie, všeobecnosti

Etnografie

Filosofie

Fotografie

Fyzika

Hudba

Chemie

Chovatelství

Lékařství

Malířství, sochařství

Matematika

Móda, životní styl

Náboženství

Paleontologie

Pedagogika, výchova

Počítače

Přírodní vědy

Technika

Turistika, táboření

Tvořivost, řemesla

Společenské vědy

Sport

Vaření

Vojenství

Zábava, hry

Zemědělství

Zeměpis

Zoologie

Životopisy

Piktogramy – cizojazyčné (13)

Angličtina

Čeština

Francouzština

Italština

Němčina

Polština

Portugalština

Romština

Ruština

Slovenština

Španělština

Ukrajínština

Vietnamština

KNIHY - INFORMACE PODROBNĚ

[Základní](#) , [Citace do studentských prací](#) , [MARC21](#)

Umístění : [Ukaž](#)

Označení : **Moj**

Názvové údaje : Moje první německá slovíčka / [z angl. orig. přel. Dagmar Steidlová]

Vydáno : Praha : Svojtka & Co., 2000

Rozsah : 47 s., barev. obr.

Klíčová slova : [němčina](#) - [slovíčka](#) - [ilustrace](#)

Přír. čísla : 122067 M 803

Signatura : M 803

NÁPOVĚDA

- [Jak hledat](#)
- [Značení, umístění knih](#)
- [Používáme MDT](#)

SEZNAMY

- [Nové knihy a další](#)
- [Tituly na CD, DVD](#)
- [Zvukové knihy](#)
- [Poskytovatelé obálek](#)

- [Vaše tipy na nákup](#)
- [Čtenářské konto](#)
- [Staň se čtenářem](#)

WEB KNIHOVNY

- [Aktuálně](#)
- [KDO jsme](#)
- [CO nabízíme](#)
- [KDE KDY](#)
- [JAK ZAČ](#)
- [Kontakt](#)

LOKACE EXEMPLÁŘŮ	Počet	Nyní půjčeno	Nyní k dispozici	
			ke studiu jen v knihovně (prezenčně)	k půjčení mimo knihovnu (absenčně)
Oddělení pro mládež	1	0	0	1 objednej

[Rezervuj](#)

[MVS](#)

[Zpět](#)

[Nové hledání](#)

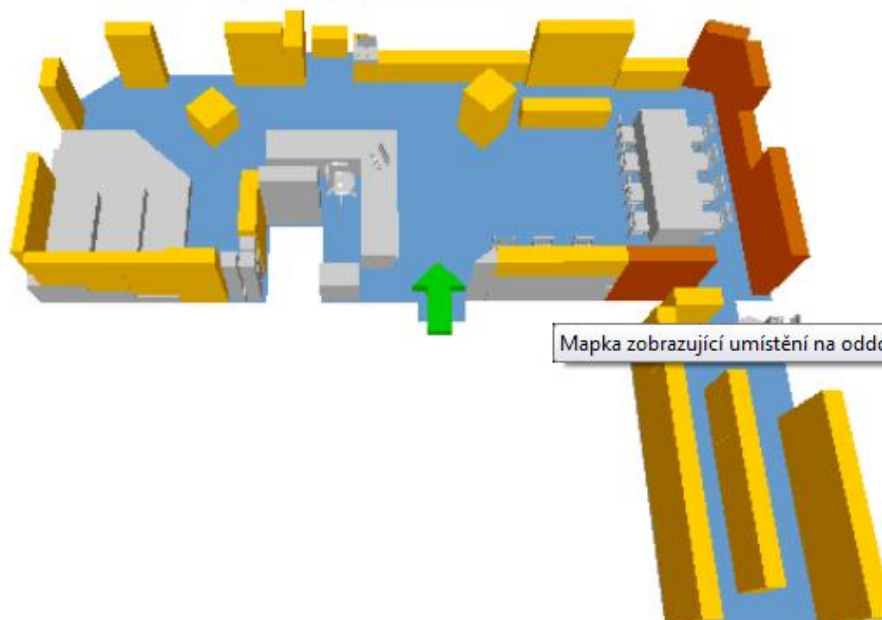
Vzhled katalogu - © Hanuš Karpíšek, 2009-2012

- [Mapa stránek](#)
- [Správce stránek](#)

UMÍSTĚNÍ VYBRANÉHO TITULU

ODDĚLENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ:

NÁPOVĚDA

- [Jak hledat](#)
- [Značení umístění knih](#)
- [Používáme MDT](#)

SEZNAMY

- [Nové knihy a další](#)
- [Tituly na CD, DVD](#)
- [Zvukové knihy](#)
- [Poskytovatelé obálek](#)

- [Vaše tipy na nákup](#)
- [Čtenářské konto](#)
- [Staň se čtenářem](#)

WEB KNIHOVNY

- [Aktuálně](#)
- [KDO jsme](#)
- [CO nabízíme](#)
- [KDE KDY](#)
- [JAK ZAČ](#)
- [Kontakt](#)

[Zpět](#)

Vzhled katalogu - © Hanuš Karpíšek, 2009-2012

Děkuji za pozornost

Hanuš Karpíšek

reditel@knihovna.turnov.cz

Tel. 481 313 092